

NA

50

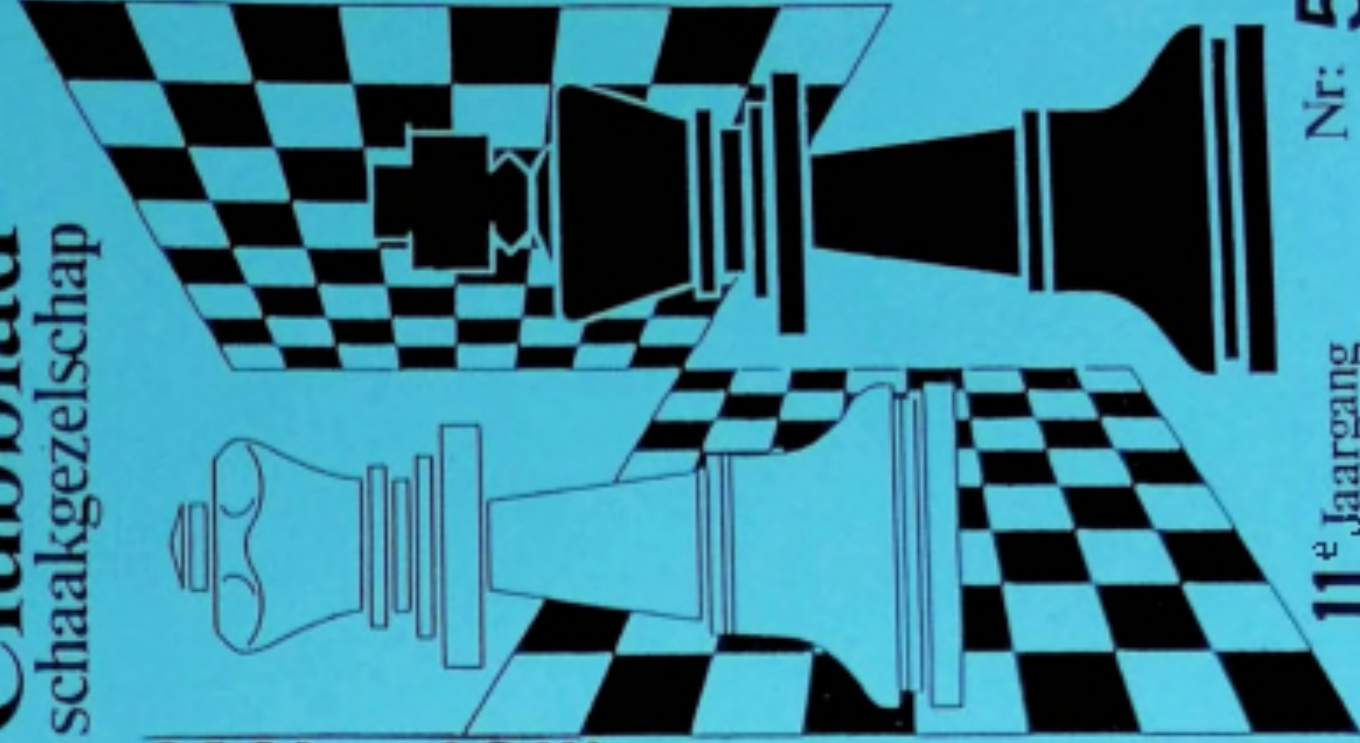
JAAR

Clubblad

schaakgezelschap

STAUNTON/HELPMAN

1995 mei

11^e Jaargang

Nr: 5

Inhoudsopgave.pagina.

Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Personalialia	2
Na 50 jaar. In memoriam: Nicolaas Huiting,	3/5
Piet Roelfsema en Jan Roothaan	6
Van de Redactie/Bestuursmededelingen	7
NOSBO kampioenschappen	7/14
NOSBO competitie	14
Bauke Koole: Uit de interne competitie van Unitas	15
Varia	16
Stand interne competitie	17
Albers-schaal en ratings	17
Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer	17
Uit de externe competitie. Salomons (J.H.Kruit) - Davids	18
Uit de interne competitie. J.Hummel-Koole en Ebels-Sanders	19
Het pionoffer e4-e5 in de Scheveningse Siciliaan	20/21
De driezet en de vierzet van Bunt	22
Jeugdrubriek	23
Marsopgaven. Uit de jaren 1940-1945	24

Bestuurssamenstelling.

Voorzitter	P.W.Mulder	Sweelincklaan 31	265258
Secretaris	K.H.Sanders	Heemskerckstraat 1M5	189136
Penningmeester	R.Jacobs	Mozartstraat 22	252079
giro 967038 t.n.v. penningmeester	Staunton/Helpman		
Int.comp.leider	wordt waargenomen door Rob Spaans.		
Ext.comp.leider	wordt waargenomen door de secretaris		
Jeugdleider	A.M.R.Zeevaarder	Brinklaan 2c	260787
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	349355

Speellokaal. Speeltuiningeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16 252628

Schaakkalender

Za 13 mei Jeugdtoernooi Staunton/Helpman
 Vr 2 juni NOSBO snelschaken voor teams
 Ma 19 juni Laatste ronde interne competitie
 Ma 26 juni Laatste clubavond
 Za 1 juli Massakamp Friese Schaakbond - NOSBO

Personalialia.W.J.Plinsinga †.

Begin april overleed Wiert Plinsinga. In de jaren '40, tijdens zijn studententijd, was hij 2x clubkampioen. In 1946 behoorde hij met Bunt, Scheffer en Wellner tot de deelnemers aan de nationale 12-kamp die gelijktijdig met het grootmeester toernooi werd gehouden. Toen hij in 1950 als apotheker vertrok bleef hij lid tot zo'n 5 jaar geleden. Zijn bedanken had een heel speciale en nogal paradoxale reden; hij ging toen weer actief schaken in zijn woonplaats Heemstede. De laatste jaren zagen we hem tot ons genoegen terugkeren naar Groningen om mee te doen aan het kersttoernooi in de Martinihal, waar enkele van onze leden ook tegen hem speelden. Zijn gezondheid liet in december j.l. echter reeds te wensen over.

Verhuisd: J.Schlunke, Dorpshuisweg 51, 9617 BM, Harkstede 05904-2729
 Telefoon: B.Meijer, Sloep 197, 490968

Na 50 jaar.

Dankbaarheid overheerst als we terugdenken aan hen die een voorbeeld gaven in hun persoonlijke keuze tegen het kwaad, zonder enig compromis. Het zijn de waarden waarvoor mensen bereid waren te sterven die duidelijk maken waarvoor zij wilden leven.

Een groot verzetsstrijder omschreef het als "een diep menselijk geheim van niet anders kunnen; het verzet als houding, als fatsoen, .. de daad van een mens, die angstig, vertwijfeld en hulpeloos met zijn schamele kracht zijn schamele grootheid beleed."

Uit de kersttoespraak 1994 van koningin Beatrix.

In de laatste aflevering van de serie "50 jaar geleden" herdenken we onze leden die hun leven gaven voor de goede zaak. Hoewel het slechts een drietal leden betreft geven hun activiteiten een goed beeld van de verscheidenheid van het verzet. Ook blijkt dat verzet tegen een misdadig en mensonterend regime een houding was van mensen van alle levensovertuigingen, van jong en oud, van rijk en arm.

Nicolaas Huiting was geboren in de omgeving van Onstwedde en kwam uit een gereformeerd milieu. Voor de oorlog had hij een schildersbedrijf maar de crisisjaren hadden hun sporen nagelaten en daarom moest hij omzien naar ander werk. Via de luchtbeschermingsdienst kwam hij terecht in het gewapend verzet. Bij zijn arrestatie in de herfst van 1944 trof men vuurwapens aan in zijn woning. Zijn groep werd opgerold en velen ervan kwamen in Duitsland om het leven.

Pieter Roelf Roelfsema Rzn (Piet) groeide op in een vooruitstrevend liberaal milieu en als directeur van een fabriek behoorde hij in die tijd tot de kleine sociale bovenlaag van de maatschappij. Hij had niets van een verzetsstrijder maar voor mensen van zijn positie was een taak weggelegd die nu eenmaal niet door iedereen kon worden gedaan. Op zijn fiets trok hij door het Groningerland om geld in te zamelen voor degenen die dat nodig hadden. Dat deed hij in het kader van het Nationaal Steunfonds, de best georganiseerde en ook zeer succesvolle illegale beweging die ons land heeft gekend. Er is in die tijd in totaal het gigantische bedrag van ongeveer honderd miljoen gulden gegeven. Door een perfecte administratie kon aan iedereen die dat wenste na de oorlog zijn bijdrage worden terugbetaald. Door de aard van het werk waren de gevaren groot en er zijn na de slag om Arnhem in september 1944 vooral in het noorden van ons land veel slachtoffers gevallen.

Jan Roothaan was derdejaars student toen hij werd gearresteerd. Hij had zijn gymnasium diploma behaald aan het bekende katholieke Canisius College te Nijmegen. Met een groepje jongeren van zijn leeftijd constateerde hij dat er omstreeks 1 mei 1943 overal in het land werd gestaakt, terwijl het in Nijmegen volkomen rustig bleef. Daar wilden ze wat aan doen en ze gingen pamfletten verspreiden die opriepen tot actie. Ze werden echter vrijwel direct gearresteerd. Het was de tijd van Vestdijks "Pastorale '43", de tijd van de amateurs, die het illegale handwerk nog moesten leren maar de gelegenheid niet meer kregen.

30. In memoriam: Nicolaas Huiting, Pieter Roelfsema en Jan Roothaan.

Nicolaas Huiting werd geboren in 1900 en woonde met vrouw en zoon in de Oranjestraat. Bij het uitbreken van de oorlog in mei 1940 was hij vertegenwoordiger in schildersbenodigdheden en schilderijen. Hij trad in het begin van de oorlog toe tot de luchtbeschermingsdienst en kwam via deze organisatie in contact met de illegale en op militaire leest geschoeide ordedienst, de OD. Later trad hij toe tot een KP-eenheid (Knok-Ploeg) die sabotage en overvallen pleegde en hij was betrokken bij de mislukte wapendropping bij Bakkeveen in september 1944, waarvan melding wordt gemaakt in het werk van L.de Jong (deel 10B, pag.670). Zijn groep, bestaande uit 15 personen werd opgerold door verraad van een NSB-er, die als evacué hier terecht was gekomen (Het Grote Gebod, deel 1, pag. 433). Op 16 januari 1945 werd hij in een groep van 110 personen weggevoerd vanuit Groningen naar het concentratiekamp Neuengamme. Al deze personen werden daar "Torsperre"-gevangenen, in feite ter dood veroordeelden, die niet in de Aussenkommandos werden tewerkgesteld zoals o.a. de weggevoerde mannelijke bevolking van het dorp Putten, waarvan 90% is omgekomen. Van de groep uit Groningen bezweken er binnen een maand 32. De rest werd daarna in een periode van drie weken door ophanging geëxecuteerd (L.de Jong, deel 10B, pag.832). Tot degenen die ter plaatse hoorden van hun lot behoorde Erik van der Laan, eveneens lid van de S.C. Helpman en voorzitter van 1947-1948. Hij arriveerde met het laatste transport vanuit Groningen in Neuengamme op 17 maart 1945. Doordat de geallieerden snel oprukten werden de executies niet meer uitgevoerd. Na ruim een maand werd hij bevrijd en overleefde deze hel. Hij emigreerde in 1950.

Pieter Roelf Roelfsema was eveneens lid van de S.C. Helpman. Hij werd geboren in 1898 en woonde met vrouw en drie kinderen aan de Goeman Borgesiuslaan. Hij was directeur van de in 1905 door zijn vader opgerichte -en nog in bedrijf zijnde- kalkzandsteenfabriek te Hoogersmilde. Belangstelling voor maatschappelijke vraagstukken en sociale bewogenheid had hij vanuit zijn ouderlijk huis meegekregen en na het aan de macht komen van Hitler sloot hij zich in 1935 aan bij de in dat jaar opgerichte beweging "Eenheid door Democratie" (Mussert noch Moskou). Omdat de Duitsers er achter waren gekomen dat vanuit deze beweging ook spionage activiteiten waren bedreven, werd hij reeds in september 1940 drie weken gevangengehouden. Voor zijn anti-Duitse gezindheid kwam hij vrij openlijk uit, daarin gesteund door zijn vrouw. In zijn huis, waar regelmatig kunstenaars -schilders, musici en toneelspelers- optraden, was ook altijd plaats voor vervolgden. Zijn illegale activiteiten bestonden vooral uit het inzamelen van gelden voor het Nationaal Steunfonds. Iman van den Bosch, de leider van deze organisatie voor het noorden van het land, werkte op zijn kantoor aan de Trompstraat en was ondergedoken bij zijn moeder, die boven het kantoor woonde. Pieter Roelfsema werd op 8 november 1944 op een onderduikadres in Bakkeveen gearresteerd. Hij werd direct overgebracht naar het Scholtenshuis, waar hij een dag later overleed. Hij werd aanvankelijk begraven in de Appèlbergen. In juni 1945 werd de plaats aangewezen door de inmiddels gearresteerde leiding van de Sicherheitsdienst.

Jan Roothaan behaalde in 1940 het diploma gymnasium aan het Canisius College te Nijmegen, waar hij ook voorzitter was van de schaakclub. Hij ging daarna medicijnen studeren in Groningen, werd lid van Staunton, maar bleef in zijn studententijd ook betrokken bij de schaakactiviteiten van SMB in Nijmegen. In het KNSB-tijdschrift komt zijn naam in het seizoen 1942-1943 twee keer voor als speler van het eerste tental van Staunton, dat toen in de landelijke competitie uitkwam. Jan Roothaan was indirect een slachtoffer van de april-mei stakingen in 1943. Met enkele leeftijdgenoten behoorde hij tot een verzetsgroep

die tegen de bezetter gerichte pamfletten verspreidde. Toen ze hoorden van de stakingen wilden ze overgaan tot sabotageacties, maar de groep werd door verraad opgerold. Waarschijnlijk zijn ze ook wel wat overmoedig en onvoorzichtig geweest. Omdat zijn oudere broer was gewaarschuwd en reeds was ondergedoken nam de SD Jan mee als gijzelaar. De groep moest terechtstaan voor het *Polizei-Standgericht* in Hengelo. De eerst aangewezen Duitse SS-rechter vond de vergrijpen te licht voor doodvonnissen waarop Rauter een andere benoemde die aan zijn wensen voldeed, want er moesten voorbeelden gesteld worden. De afscheidsbrieven van twee van zijn vrienden, André en Wim van der Veer, getuigen van hun idealen en behoren tot de meest indrukwekkende uit die tijd. Men treft ze o.a. aan in "Stemmen buiten de tijd", pag 284. (1964). Jan Roothaan kwam via Vught terecht in het concentratiekamp Sachsenhausen en later in Bergen-Belsen waar hij in maart 1945 is bezweken.

In een kort na de bevrijding afgelegde verklaring stelt de broer van Jan Roothaan dat hij gelooft dat de offers van zijn groep niet voor niets zijn geweest. In zijn woorden klinken verdriet en vertwijfeling door, maar later is wel duidelijk geworden dat de april-mei stakingen in 1943 van groot belang zijn geweest als een impuls voor het verzet. *Er was iets gebroken, een innerlijke rem, een schrik-verstarring, een fatsoensbarrière*, aldus van Randwijk 20 jaar later. Overigens is deze vraag nu niet meer aan de orde. Voor de bevrijding van ons land zijn enkele duizenden buitenlandse militairen gesneuveld. Daarnaast is er een aantal Nederlanders van dezelfde orde van grootte geweest dat zijn leven op het spel zette en dat met de dood heeft moeten bekopen. Zij hebben er daarmee voor gezorgd dat 4 en 5 mei geen nationale dagen van schaamte zijn geworden voor de huidige en toekomstige generaties.

Piet Roelfsema (rechts)

Nicolaas Huiting

Van de redactie.

Een prachtig seizoen! Het derde en het vierde team werden kampioen en ook het eerste en het tweede team kwamen tot uitstekende resultaten. En ook het vijfde team draaide goed mee en eindigde in de middenmoot. Vanuit de laagste klasse van de KNSB degradeerden Groningen 4 en Haren 2 en dat viel uiteindelijk toch nog mee. Unitas 2 en SISSA 2 wisten zich in de voorlaatste ronde in veiligheid te stellen. Heerdenpeerd, Kruit en Roden degraderen uit de promotieklasse.

Na onze externe competitieleider is nu ook Jan Schepers, onze interne competitieleider, vertrokken. Hij heeft een baan aanvaard in Rotterdam en we zullen hem niet vaak meer zien. Voor het lopende seizoen neemt Rob Spaans de zaken waar.

De bundel "50 jaar geleden". De schaakwereld in de jaren '40-'45.

De definitieve versie van dit boekje is nu gereed. Uiteindelijk heb ik het toch van Nico gewonnen! Na de bekendmaking in Schakend Nederland en de NOSBO mededelingen zijn er tot nu toe 20 exemplaren besteld. Verder is het boekje opgenomen in de collectie van Rob van Gompel die bij belangrijke wedstrijden aanwezig is met een boekenstand. De eerste gelegenheid was het mens-computer toernooi in Den Haag, omstreeks 1 mei. In deze laatste versie is ook een "rectificatie" opgenomen, een soort deel 14 in termen van het werk van Dr. L. de Jong. De verontwaardiging over de wijze waarover ik over Euwe had geschreven was in één geval zo groot dat men met juridische stappen dreigde. Nu had ik mij beperkt tot documenten op schaakgebied en mij aan de feiten gehouden maar ik werd er op gewezen dat hier de zuivere waarheid en de volle waarheid nogal verschilden. Hoe het precies zit is niet duidelijk geworden maar wel staat vast dat Euwe van het feit dat hij bij de Duitsers in een goed blaadje stond gebruik gemaakt heeft om mensen te helpen die in problemen waren geraakt of dreigden te komen.

Kopij voor het laatste clubblad van het seizoen uiterlijk inleveren op de laatste clubavond, 26 juni bij Piet Mulder. Dit i.v.m. vacantie van de redacteur.

Bestuursmededelingen.

Het Staunton/Helpman jeugdtoernooi.

Za 13 mei organiseren we een Rapid Jeugdschaaktoernooi van 11-17 uur. De leiding is bij Michiel Zeevaarder en Ronald Frowijn.

Interne competitie en bekerfinale.

Op 12 juni kunnen we niet terecht in ons clublokaal. De bedoeling is om uit te wijken naar een andere locatie. Op die avond is er geen ronde maar zal de bekerfinale worden gehouden alsmede dienen afgebroken partijen te worden uitgespeeld. Op 19 juni is de laatste ronde waarvan echter spelers zijn uitgesloten die nog afgebroken partijen hebben. Data voor de G6-beker zijn nog niet bekend.

De Vrijdagavond.
Het jeugdschaak gaat door tot 23 juni. De schaakavond voor de senioren komt te vervallen i.v.m. andere BSV activiteiten. Voor zo'n 15 personen werd op 7 april een zeer geslaagde trainingsavond gehouden door onze eerste-bordspeler Theo Ebels.

NOSBO kampioenschappen.

Erik Hoeksema werd wederom NOSBO kampioen. Hij heeft het record dat op naam stond van Bunt met 6x reeds lang gebroken. Een prestatie die er zijn mag maar helaas is het tegenwoordig niet meer zo als in de amateurtijd toen alle sterke spelers deelnamen. Henk Seijen promoveerde naar de kampioensgroep. In deze reservegroep waren we sterk vertegenwoordigd. Seijen behaalde 5½ uit 7 en Rob Spaans 5 uit 7, waardoor hij op weerstandspunten de promotie miste.

NOSBO. Snelschaken voor teams.

Op de vrijdagavond voor Pinksteren, 2 juni, wordt er weer om het NOSBO kampioenschap geschaakt met vijftallen. Tegenstanders van roken en alcohol kunnen beter aan ons gambiet toernooi meedoen. Opgave op de clubavond van ma 29 mei bij Piet Mulder.

De Harener Toorn en de mede-redacteuren van Bauke Bies.

Over het hartinfarct dat Bauke Bies kreeg na zijn nederlaag tegen Joop Hummel tijdens de NOSBO kampioenschappen, is uitvoerig in de regionale media bericht. Ook vanaf deze plaats beterschap gewenst maar wat zijn mede-redacteuren over die partij, die in ons vorige clubblad werd geanalyseerd, te melden hebben in hun "Toorn", is eveneens nogal triest.

"Bauke Bies is oververmoeid. Tegen J.Hummel kreeg hij een prachtige aanval maar die werd afgeslagen. Verloor de kwaliteit en in de spannende uitvluggerfase probeerde hij van alles maar tevergeefs".

We nemen maar aan dat men niet beter weet en de partij niet goed heeft bekeken want anders getuigt dit soort doorzichtig "posthuum eerbetoon" niet van goede smaak, ook niet t.o.v. de tegenstander.

NOSBO competitie. Staunton/Helpman - Unitas 3 3-5.

Tegen Unitas 3 liepen we tegen onze tweede nederlaag op en op de overwinning van Unitas viel niets af te dingen. Het was van onze kant geen beste wedstrijd. Theo Ebels verslikte zich ergens en mocht blij zijn er nog met een half punt af te komen. Poppe Dijkhuis nam op de damevleugel een pion mee en het paard dat daarmee buitenspel kwam te staan werd op de koningsvleugel node gemist en dame + paard construeerden daar een elegant mat dat het Unitas-clubblad wel zal halen. Menno van Steenis speelde weer een Pirc, kwam ook deze keer niet tot de rochade, beleefde daardoor wederom veel ellende en kan zijn aspiraties voor Muilwijk-beker-klassement nu wel een jaar opschorten. Henk Davids won wel erg gemakkelijk; zijn tegenstander gaf alle medewerking. Klaas Sanders stond steeds onder zware druk maar omstreeks de 30-ste zet kreeg hij een pion cadeau; daarmee stond hij gewonnen maar in de tijdnoodcomplicaties ging hij desondanks kopje onder. Die fase blijft zijn zwakke punt. Na een rommelige partij waarin dan die en dan die gewonnen stond accepteerde Piet Mulder een remiseaanbod en op dat moment bleek dat zeer verstandig, zoals na afloop duidelijk werd. Joop Hummel speelde met zwart een korte remise en deed daarmee zijn invallersplicht. Frans Voogt kon een toreneindspel met een pion minder met enige hulp van zijn tegenstander binnen de remisemarge houden.

T.F.Ebels	- W.Knol	½-½	K.H.Sanders	- J.Colly	0-1
P.R.Dijkhuis	- J.K.Harms	0-1	P.W.Mulder	- B.Drolinga	½-½
M van Steenis	- F.Vermeulen	0-1	J.Hummel	- J.Achterhof	½-½
H.Davids	- D.Warmelink	1-0	F.Voogt	- H.Prins	½-½

ESG - Staunton/Helpman 2½-5½.

Het slechte spel tegen Unitas zat ons niet lekker en iedereen kwam geladen aan de start. Normaal is de uitslag omtrent 4-4 maar deze keer kwamen bewoners van Bargeres er niet aan te pas. Reeds na een uur was het duidelijk dat we met twee matchpunten naar huis zouden gaan. Theo Ebels, Henk Seijen en Piet Mulder stonden al snel zeer comfortabel. Tegen Verhoog leek ook Piet een parel te gaan produceren. Bij nader inzien was het tegenspel toch wel erg zwak. Piet kon zich een vreselijke zet veroorloven zonder de winst uit handen te geven. Menno van Steenis won eveneens overtuigend en ook aan de andere borden was niets mis met uitzondering van Klaas Sanders die tegen Olthof het loodje moest leggen. In de overige drie partijen bleef het evenwicht gehandhaafd en werden de punten gedeeld.

G.Kloppenburg	-	T.F.Ebels	0-1	T.Olthof	-	K.H.Sanders	1-0
L.Roos	-	P.R.Dijkhuis	½-½	A.C.Verhoog	-	P.W Mulder	0-1
H.Voss	-	M.v.Steenis	0-1	E.Hondema	-	H.G.Seijen	0-1
J.van Os	-	H.Davids	½-½	J.Slaa	-	F.Voogt	½-½

Staunton/Helpman - Roden 5½-2½.

Bij het ingaan van de laatste ronde waren er geen prijzen en rode lantaarns meer te verdelen. Promotie en degradatie waren beslist. Roden nam voorlopig afscheid van de promotieklasse. Het team dat tegen ons aantrad was verzwakt en kreeg dan ook geen schijn van een kans. Invaller Bauke Koole had in een scherp Weens koningsgambiet met wit al snel een stuk meer. Poppe Dijkhuis en Henk Seijen kwamen met een gezonde pluspion uit de opening en wonnen ook vlot. Ook Theo Ebels kwam goed uit de opening; zwart tegen de afruilvariant van het Frans met 3.c4. Dat levert een geïsoleerde pion op voor wit. Zwart bezette het stopveld d5 maar ging in het middenspel op avontuur uit; dat is niet zijn gewoonte en het liep dan ook slecht af. Slechts met Klaas Sanders ging het vanaf het begin niet goed. Schara-Hennig gambiet maar hij kreeg geen aanvalskansen en zijn pion zag hij ook niet terug. Van Steenis speelde weer een Pirc maar nu rocheerde hij zo snel mogelijk. Goed kwam hij niet te staan maar hij kreeg in ieder geval een stelling waarin geschaakt moest worden door beide partijen en dan trekt de sterkste speler aan het langste eind en dat was nu ook zo. Piet Mulder en Lieuwe Boskma vlogen elkaar reeds in de opening naar de keel maar hoewel Piet die niet goed behandelde nam hij vrij snel het initiatief over en won gedecideerd. Daarmee werd hij topscorer met 7½ uit 9. Henk Davids stond na het afbreken iets beter maar het werd remise gegeven.

T.F.Ebels	-	D.Dalmolen	0-1	K.H.Sanders	-	R.Matulessy	0-1
P.R.Dijkhuis	-	H van Bommel	1-0	P.W.Mulder	-	L.Boskma	1-0
M.van Steenis	-	R.Frieswijk	1-0	H.G.Seijen	-	S.Cats	1-0
H.Davids	-	P.Holthuysen	½-½	B.Koole	-	S.Winter	1-0

Waarschijnlijk zijn we op de derde plaats geëindigd. Eindstanden van alle teams komen in het slotnummer van het seizoen.

Persoonlijke scores.

Ebels	3½ uit 7	Sanders	2½ uit 9	Invallers:	
Dijkhuis	4½ uit 9	Mulder	7½ uit 9	Koole	1 uit 1
van Steenis	5½ uit 8	Seijen	4½ uit 8	J.Hummel	1 uit 2
Davids	4½ uit 9	Voogt	4 uit 8	Zeevaarder	0 uit 1
				ter Steeg	0 uit 1

Staunton/Helpman 2.

S/H2-Groningen 6 (door Bauke Koole)

"Een enkele reis Timboektoe alstublieft"

En toen liep de teamleiding van S/H2 de stationshal van Groningen uit om via Amersfoort, Brussel, Parijs, Madrid, Casablanca en dan per kameel door de Sahara uiteindelijk de rest van hun leven in Timboektoe te slijten.

In café Chemin de Fer naast het station Gare du Nord te Parijs vond Dijkhuis nog dit wedstrijdverslag.

De wedstrijd

Ronald: Op bord 1 met zwart tegen de lastige Frank Van Indië. Ronald moest het opnemen tegen de b2 opening. Niet echt een systeem waar je bang voor hoeft te zijn. En Ronald hield dan ook lang stand. De stelling was op een gegeven moment remise maar Ronald wikkeld af naar een verloren eindspel. Van Indië had na de wedstrijd het hoogste woord, geheel ten onrechte want Ronald had slechts foutief afgewikkeld en dit kwam niet door het spel van Van Indië.

Michiel: Op bord 2 met wit tegen een Franse opening. Michiels tegenstander had direct in de opening al het eindspel in zicht wat er goed voor zwart uitzag. Michiel had deze ambities meteen kunnen afstraffen door een paard op e6 te offeren. Maar op de een of andere manier zag michiel niets in het stukoffer. Michiel ging vervolgens kansloos ten onder in het eindspel.

Jan: Op bord 3 met zwart speelde Jan het Grunfeld Indisch tegen d4. Jan lurkte optimistisch aan zijn sigaret op de gang nadat zijn tegenstander hem een systeem had voorgeschoteld wat Jan erg goed kent. Maar Jan liet zich verrassen door een simpele penning verloor een pion en later de wedstrijd.

Joop: Op bord 4 met wit moest Joop het opnemen tegen een hele horde kwelduiveltjes. Dat houdt in dat alles net niet kan of dat je tegenstander net een zet heeft die elke mogelijke combinatie er uithaalt. Toen Joop wel zijn tegenstander kon wegcombineren was Joop in tijdnood beland en werd de winst net gemist. Toen de rook was opgetrokken stond Joop zelfs een pion achter. Er werd echter remise overeengekomen.

Bauke: Op bord 5 met zwart speelde Bauke binnen 16 zetten remise in een Skandinaviër. Bauke stond de hele wedstrijd erg goed won een pion maar offerde die meteen weer terug voor vage aanvalskansen. En opeens was het potremise. De teamleiding was na de wedstrijd niet zo te spreken over Baukes lichtzinnigheid. Tot een "foei" is het niet gekomen.

Luhrman: Op bord 6 met wit speelde Luhrman een spectaculaire partij. Met 1 c4,e6, 2 e4 ontstond een scherpe stelling waarin Luhrman de stelling van zijn tegenstander vakkundig sloopte. Net toen het tijd werd om te oogsten gaf de tegenstand het op en kon Luhrman het volle punt noteren.

Eddy: Op bord 7 met zwart speelde hij een moeizame partij met de Siciliaanse verdediging. Eddy kwam ernstig in de verdrinking maar hield stand. Eddy won een kwaliteit maar dat loste de problemen eigenlijk niet op. Na de tijd controle werd remise overeengekomen. Maar dit had meer te maken met de definitieve uitslag in Gronings voordeel dan met Eddies stelling.

Bram: Op bord 8 met wit speelde Bram een bijzondere partij. Na een rammelende opening en een goed middenspel ontstond er een slapstickachtig pionneneindspel. Volgens insiders stond Bram achter elkaar gewonnen dan weer verloren en dan opeens stond het weer remise. De wedstrijd is uiteindelijk remise geworden.

De score

We hebben verloren en daarmee zijn al onze promotiekansen zo goed als zeker verkeken. Alleen als Sissa 3 van Unitas 5 verliest gaan wij door naar de promotieklasse. Maar ja, als je afhankelijk wordt van andermans stomiteiten dan verdienen je het ook niet om te promoveren.

Middelstum-S/H2 (Door Bauke Koole)

De Fatamorgana

De lokettiste in Timboektoe Centraal keek wel een beetje vreemd op toen de teamleiding van S/H2 een enkeltje 1e klasse NOSBO bestelde. Maar naar enig bureaucratisch gepuzzel konden de kamelen dan toch worden bestegen.

De teamleiding van S/H2 had besloten terug te keren naar de Helpmanse schaaktoko toen de heldendaden van het 3e en 4e team bekend werden, (CNN is ook in Timboektoe te ontvangen).

En door een gelukkig toeval werd in een oase tussen Timboektoe en Casablanca het achttal van Middelstum aangetroffen, en zo kon de wedstrijd Middelstum S/H2 onder het licht van duizenden sterren toch nog plaatsvinden.

De wedstrijd

Eddy: Eddy op bord 1 met wit speelde een soort Meraner wat later overging in een Dame-Indisch achtige opening. Het werd een scherpe partij waarin Eddy de beste kansen had. Op de 25ste zet maakte Eddy een fout waardoor zijn tegenstander met een kwaliteitsoffer de partij naar zich toe wist te trekken. Eddy kon vanaf dat moment de zaken niet meer naar zijn hand zetten en verloor uiteindelijk de partij.

Bauke: Op bord 2 met zwart speelde Bauke het deftige Konings-Indisch. Bauke wist met succes een aanval op de damevleugel af te wenden. Baukes stukken werden toen tegen de zwakke witte koningsvleugel gericht. En vanaf dat moment ging de tegenstand zich veel te passief verdedigen. Zo won Bauke een pion en uiteindelijk de wedstrijd. De partij staat in het clubblad afgebeeld.

Er is slechts een zettenreeks ontvangen, die voor het juli-nummer is gereserveerd, al zou het wel aardiger zijn indien deze reeks met enig commentaar en een diagram zou worden opgeluisterd. (Red.)

Joop: Op bord 3 met wit speelde Joop het Evansgambiet. Zijn tegenstander begreep er weinig van en boete snel een stuk in. Joop leek regelrecht op een walk over af te stevenen toen hij door een onauwkeurigheidje zijn grote voordeel dreigde te verliezen. Maar met Joop is het kwaad kersen eten. Joop offerde zijn dame voor een mataanval. De vijand nam de dame in ontvangst maar moest later zijn koning prijs geven. Zie diagram. (Ook dit spelmoment komt in het juli-nummer. Red.)

Rob: Rob debuteerde op bord 4 in het 2e maar hij had de pech om aan een laag bord en ervaren goede schaker te treffen. De Sint George die Rob gebruikt om verwarring te zaaien bij e4 spelers werd door de tegenstand goed behandeld. De Sint George gaat als volgt: 1 e4, e6 2 d4, a6, het gaat erom de e4 pion te veroveren door gebruik te maken van de looper op b7. De tegenstand wist de e4 pion te behouden en Rob begon langzaam maar zeker de nadelen van zijn exotische opening te voelen. En uiteindelijk verloor Rob de wedstrijd.

Erwin: Erwin speelde met wit op bord 5 tegen de moderne verdediging 1 e4, g6. Erwin trok zich weinig aan van al dit nieuws en zijn tegenstander werd dan ook ouderwets ge-h-lijnd. Erwin (its a bit of an animal) drong al de vijandelijke stukken terug op de achterlijn en via de h-lijn wist Erwin stukwinst te forceren. Omdat zijn tegenstander nog wat vage compensatie had moest Erwin tot in het eindspel bewijzen wie de baas was. En dat deed Erwin met verve zodat hij zijn eerste punt voor het 2e kon noteren.

Michiel: Aan bord 6 met zwart. Michiel voelde zich voor de wedstrijd beledigd omdat hij zijns inziens op een te laag bord speelde. Joop kende echter geen mededogen. Michiel nam op een fantastische wijze wraak door de Franse ruilvariant gruwelijk te mishandelen. Michiel vertrouwde erop dat zijn tegenstander na de opening toch zou gaan klungelen. En ja hoor, Michiel kreeg gelijk en het eind van de avond kon hij grijnzend zijn punt noteren.

Bram: Bram speelde op bord 7 met wit een mooie aanvalspartij. Na het gebruikelijke e4, e5 wist Bram het Russisch te omzeilen en belandde in het Schots-vierpaardenspel. Zijn tegenstander maakte een fout door met zijn looper het paard op c3 te slaan. De looper richtte zijn vizier naar de koningsstelling. Toen Bram ook nog eens ongehinderd een toren en een dame naar de vijandige koningsstelling kon brengen was het mat al niet meer te pareren. Een mooie overwinning voor Bram.

Luhrman: Aan bord 8 met zwart. Jammer genoeg verloor Luhrman. Hij kwam met zwart niet slecht te staan maar een foutje in het eindspel werd hem noodlottig.

De score

We hebben gewonnen met 3-5. Een overwinning met dubbelzinnige gevoelens want toen de teamleiding van S/H2 na een lange vermoeiende reis station Groningen binnenreed konden ze het nog steeds niet geloven. De promotieklasse had toch zeker aan de horizon geschitterd ?

staunton/Helpman 3.

Howard III herstelt voorspoedig van virusinfectie

Hij zag er kerngezond uit, tot het gebeurde op die maandagavond in februari. Howard III voelde zich niet helemaal lekker. Misschien was er sprake van een heel onschuldig virusje, maar hij besloot voor de zekerheid zich maar even medisch te laten onderzoeken.

Naar later bleek niet onverstandig, want Howard III had het gevaarlijke Ypey Expert II virus onder de leden. Eermaal in de poli gearriveerd, namen de zusters hem mee naar hun favoriete dokter.

Dokter Dick onderzocht de patient iets te oppervlakkig en nog voor hij de juiste diagnose had kunnen stellen, vertoonde hij zelf al de symptomen van het virus (schaamrode wangen, braakneigingen). IJlend van de koorts riep hij nog dat Rasputin hem voor 4 paarden had verraden. Het Ypey Expert virus had weer toegeslagen.

De Assistent Andre waagde een poging het virus te bedwingen, in afwachting van andere doktoren. En jawel, het virus leek te worden teruggedrongen. Helaas, in de roes van aanstaand succes lette Andre iets te veel op de mooie ogen van verpleegster Caro en zo konn ook hij naar de ziekenboeg worden afgevoerd.

Dokter Jörg wist eindelijk de juiste diagnose te stellen. Dankzij de voorzorgen die hij nam, wist hij althans besmetting te voorkomen. Zijn vier paardenmiddeltjes konden het virus echter ook niet terugdringen.

Voor het eerste succes zorgde dokter Erwin. De Pirc-pil bracht weer enig leven in de patient. De temperatuur was een graadje gezakt, maar Howard III bleef koortsig.

Terwijl diverse doktoren druk bezig waren een strategie tegen het virus te ontwikkelen, sloop Arie de intensive care binnen. Zijn behandelingsmethoden zijn gebaseerd op de iatrosomie en binnen de gevestigde medische stand nogal omstreden. De toestand van de patient verslechterde zienderogen. Arie ging echter onverstoord door en op het moment dat de koorts de 40 °C dreigde te overschrijden zwaaide tot ieders verbazing een groep viruscellen de rode vlag ten teken van overgave.

Howard III was nu gestabiliseerd en directeur-geneesheer Aerts besloot zich persoonlijk over dit geval te buigen. Tegen zijn expertise was het virus niet bestand en de toestand van de zieke ging met sprongen vooruit. Hij mocht zelfs de intensive care verlaten en ging naar de virusafdeling, waar virologen Alex en Rob het virus de nekslag zouden moeten geven.

Van Rob is bekend dat hij wegens verregaande incompetentie van de afdeling Gynaecologie werd overgeplaatst. Hij wist niets beter te bedenken dan Howard III met een bizarre K.I.-techniek te behandelen. Wonder boven wonder bleef de gezondheidssituatie van onze hoofdpersoon stabiel; anders was Rob ongetwijfeld voor het Medisch Tuchtcollege gedaagd.

Alex daarentegen leek het virus volledig uit te roeien. Helaas besloot hij met de patient te gaan experimenteren. Dit liep volledig uit de hand. In paniek werd de gehele staf van het ziekenhuis bijeengeroepen, maar we konden niet meer voorkomen dat Howard III in een coma weggleed.

Op 14 maart werd besloten de behandeling voort te zetten in Grijpskerk. Het medisch team werd aangevuld met Jasper, een arts die spectaculaire resultaten behaalt met wel zeer experimentele behandelingen. Dokter Arie werd daarentegen niet in Grijpskerk gesignaleerd. Hij is opgepakt wegens het uitoefenen van medische praktijken zonder enige bevoegdheid. Hij kan een flinke veroordeling tegemoet zien.

Het medisch team boekte flinke vooruitgang. Ondanks falende behandelingen door directeur-geneesheer Aerts en dokter Rob en halfslachtige bijdragen van de doktoren Alex en Mooij, waren de briljante ingevingen van dokter Dick (!), dokter Jörg (!) en de wonderdokter Erwin voldoende om Howard III uit de coma te halen, hoewel volledig herstel nog lang niet was bereikt.

Merkwaardigerwijs was het een verpleegster die Howard III ineens volledig gezond maakte. Zij fluisterde hem iets in het oor, waarna Howard III luid begon te lachen, uit het bed opsprong en verzekerde weer geheel in topconditie te verkeren. De toverformule luidde:

" Uw buurman Unitas heeft zich verslikt ! "

Staunton/H 3 - Ypey Expert 2: 4-4

Grijpskerk 1 - Staunton/H 3: 3-5

RS

Staunton/Helpman 4.

Dolle Maandag

Had Staunton's 4e peloton een week eerder middels een vreselijke strafexpeditie tegen Unitas 7 het Erekrus 3e klasse verkregen, vandaag mocht het 3e peloton schijfschieten op Noord-Groningen 2.

Voor de confrontatie waren onze tegenstanders nog in opperbeste stemming. Hadden ze niet in de vorige ronde titelkandidaat Unitas 6 een flink pak slaag gegeven ! Degradatiegevaar bestond er niet meer en een overwinning zou hen zelfs een 2e plaats kunnen opleveren. Ach, hadden zij slechts onze vastberaden, zelfs bloeddorstige stemming gevoeld, dan waren zij althans enigszins voorbereid op de vreselijke dingen die zouden komen.

Een tegenstander toonde paranormale gaven te bezitten: hij kwam niet opdagen. Dit tot groot verdriet van Erwin, de beste schutter van ons team. Speciaal voor vanavond had hij zich voorzien van dum-dum-kogels, om grote gaten in de vijandelijke stelling te kunnen schieten.

Al snel viel de eerste noord-groninger ten prooi aan Rob. Hij voelde zich als een vos in het kippenhok, die op z'n gemak de smakelijkste kip mag uitzoeken. De kippenhouder verzuimde zijn vetste kip in veiligheid te brengen en gaf zijn hobby er aan toen de vele in het rond vliegende kippeveren het zicht verduisterden.

Het werd duidelijk dat de noord-groningers deze avond nog meer veren zouden moeten laten. Dickie Dik speelde 2 uurtjes met een noord-groningse muis. Toen dat ging vervelen mocht de muis zijn plaats in de voedselketen innemen. Al dat overbleef was een tevreden boertje van Dickie Dik.

Ook Jörg was vastbesloten om de tegenstander flinke schade toe te brengen. Hij poogde de tegenstander middels een Vierpaardenspel te vierendelen. Deze wrede opzet werd vrijdeld door een brute moord op de edele viervoeters. Maar met een Gauzenpenning kon Jörg een kasteel van de noord-groninger innemen. Hetgeen uiteraard voldoende was voor de onvoorwaardelijke overgave.

Dankzij Jörg's overwinning was ook ons peloton verzekerd van het Erekrus 2e klasse. Dhr. Mooij was daardoor zo verguld dat hij besloot af te zien van een genadeschot voor de krijgsgevangen gemaakte vijand. Hij schonk een half punt aan de score van het 3e team en een half punt aan de goodwill van Staunton Helpman in Noord-Groningen.

Dhr. Aerts overwoog ook nog even de vrede te tekenen met zijn opponent, maar besloot zijn tegenstander de gifbeker tot op de bodem leeg te laten drinken. Het betrof inderdaad een echte geheelvolhouder. Er was inmiddels nog maar weinig over van de bravoure waarmee de noord-groningers aan het begin van de avond de speelzaal hadden betreden.

Alex en zijn tegenstander besloten allebei dat het wel zo comfortabel en wijs was om in de eigen loopgraaf te blijven. In de aftastende schermutselingen leek het dat Alex een mooie schutterspost had opgebouwd, maar met de Paasdagen in het vooruitzicht werd een wapenstilstand getekend. Arie volgde een geheel eigen tactiek. Als een vleermuis zwermde hij om zijn tegenstander. Bij iedere duikvlucht onttrok hij een beetje levensvocht aan de tegenstander. Uiteindelijk moest ook deze het loodje leggen.

Zo ontstond de monsterscore van 7-1, waarmee op overtuigende wijze het kampioenschap in Klasse 2C werd bereikt (3 punten voorsprong op nummer 2). Bijgedragen hebben daaraan, naast de spelers van het 3e natuurlijk, de invallers (Ronaldo, Wouter, Andre en Jasper) die gezamenlijk 6 uit 7 scoorden (!), de analisten van de afgebroken partijen (o.a. Michiel; Bauke), de supporters (bij uitwedstrijden waren o.a. Joop, Ronaldo, Bauke) en de vele tegenstanders die we op een nul mochten trakteren.

Dank daarvoor, vooral namens Restaurant "Happy Garden".

RS

Bauke Koole speelt ook mee in de interne competitie van Unitas. En zoals het op een maandag Joop Hummel verging zo ging het hier met een Unitasser op donderdag. Na 12 zetten was het over en sluiten.

Budapester-gambiet.

Wit: Houtsma. Zwart: Bauke Koole.

1.d4,Pf6 2.c4,e5 3.dxe,Pg4 4.Pf3,Lc5 5.e3,Pc6 6.Pc3,0-0

Tot zover alles bekend uit de theorie. Wit kan proberen om de loper op c1 via b2 in het spel te brengen. Het plan van zwart is om via a6 de toren op a8 snel naar de koningsvleugel te spelen met aanvalskansen.

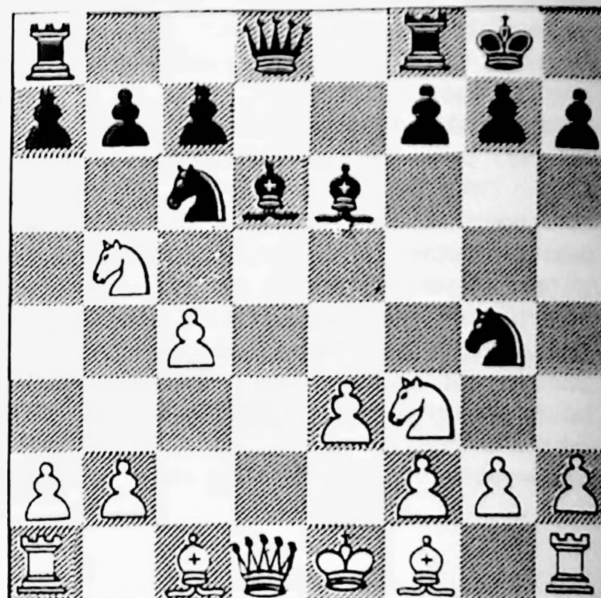
7Dd5!?,...

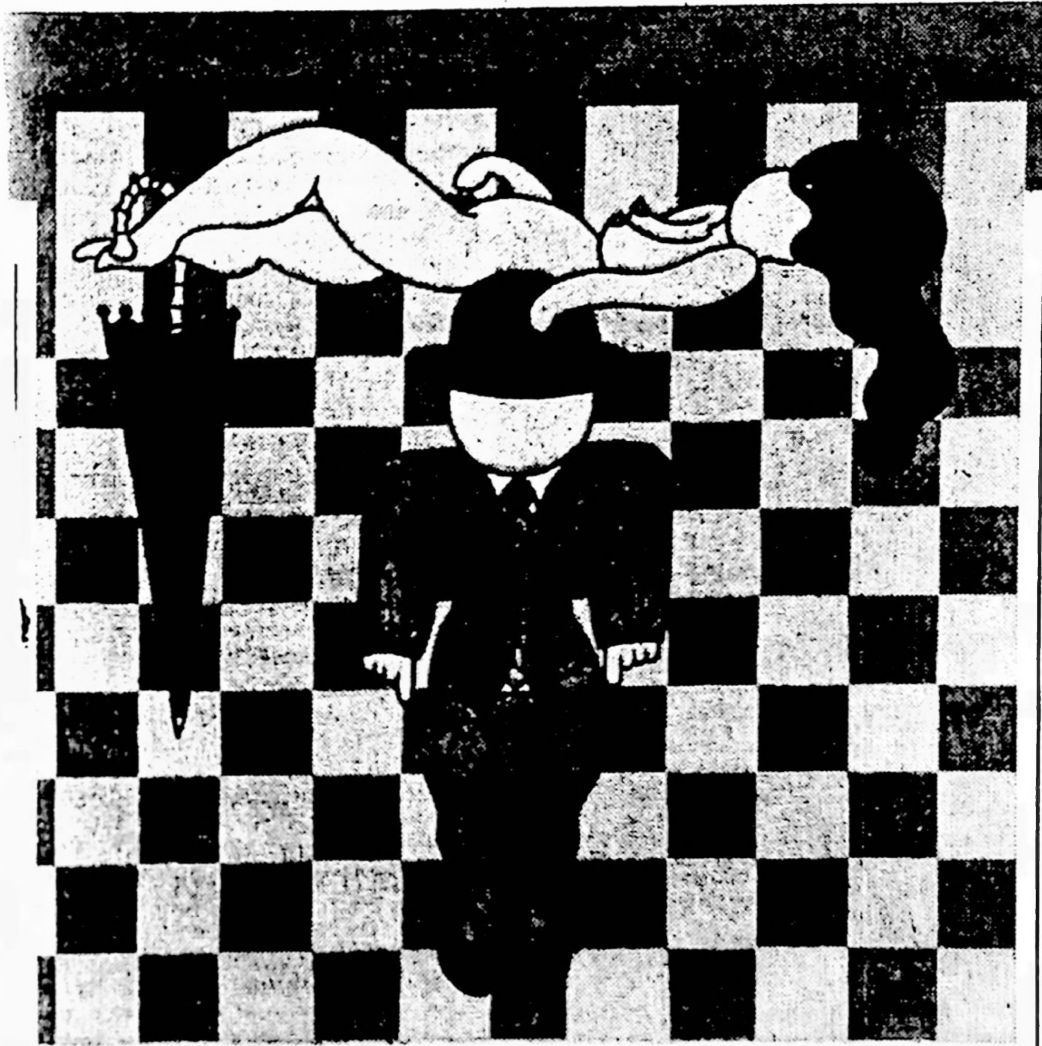
Deze zet wordt terecht afgekeurd door de theorie. Wit krijgt een nare ontwikkelingsachterstand. En de gewonnen pion biedt volgens mij te weinig compensatie. Zie ook de partij Hoeksema-Douven in het S/H gambietboekje over het Budapester.

7....,d6! 8.exd,Lxd 9.Pb5?,Le6 10.Dd1,...

Dit is wat al te simplistisch gespeeld door wit. Natuurlijk staat wit erg goed na dameruil of na ruil van het slechte paard op b5 tegen de goede loper op d6. Maar helaas voor wit staat hij al verloren (zie het diagram). 10...Pxf2!! Plof, in de weke onderbuik van de witte stelling. 11. Kxf2,Lg3+; Het is duidelijk dat zwart nu de dame wint tegen twee lichte stukken. En dat is voldoende voor de winst temeer omdat wit ook nog steeds niet is ontwikkeld. Maar er volgde nog: 12. Ke2??,Lc4+ met mat in twee zetten.

Aantekeningen van de zwartspeler.

'Knight takes the Queen' (1970) van Bill Copley, te zien in het Kestner-Gesellschaft in Hannover

Hoe zou het met Nico gaan? Kwijnt hij niet weg, daar in een Duitse provinciestad, door god Caïssa en Martinitoren verlaten? Een goed bericht voor diegenen die zich zorgen maken! Misschien valt het toch wel mee. Er zijn daar zelfs moderne kunstwerken te bewonderen zoals men ziet. Het zou aardig zijn indien dit schilderij het volgend jaar ons jubileum zou opluisteren en daarom zou het een goed idee zijn indien Frans Haks hierop eens wordt geattendeerd!

Een bijzonder boek.

Er schijnt een bijzonder Duits boek te bestaan waarvan de titel luidt: "Adviezen aan toeschouwers bij het schaken". Het is een volledig wit boek met uitzondering van één pagina waar de woorden zijn geschreven; "Halt's Maul".

Waar wordt de "Harener Toorn" ge(re)produceerd?

Omdat men zich in dat VVD-millionairsdorp het vuur uit de sloffen loopt om advertenties voor dat blad te werven zou men verwachten dat de plaatselijke middenstand wordt ingeschakeld voor de verzorging van hun clubblad. Dat blijkt echter niet het geval te zijn. De leden van die club zullen het wel niet beseffen, laat staan goedgekeurd hebben, maar dat gebeurt n.b. bij de Partij van de Arbeid in Groningen. Dat valt te lezen in 0-0-0, het clubblad van SISSA en daaruit blijkt wel dat de Sissanen daar bij Haren steeds meer in de melk te brokken krijgen en helaas ook het karakter en de standing van deze van oudsher nette club steeds meer aantasten.

NR	Naam	Sal	+	-	=	ges	p1n	afg	E1o	beg.	E1o	TPR	partij
1	Verhoeft	164	12	1	4	17	14.0	2	1725	1812	1882		16
2	Dijkhuis	151	9	4	6	19	12.0	1	1795	1748	1726		18
3	Ebels	150	9	2	2	13	10.0	2	1935	1912	1869		13
4	Kooie	145	9	3	3	15	10.5		1655	1740	1799		15
5	Seijten	139	6	1	3	10	7.5	3	1795	1813	1849		10
6	Mulder	138	8	5	2	15	9.0		1800	1738	1692		15
7	J-Hummel	138	8	5	4	17	10.0		1645	1664	1674		17
8	Spaans	137	8	5	5	18	10.5	1	1550	1649	1679		18
9	ter Steeg	131	7	4	0	11	7.0	1	1625	1670	1728		11
10	Mooij	131	6	3	1	10	6.5	1	1711				10
11	Zeevaarder	130	10	9	1	20	10.5		1690	1682	1684		20
12	van Pelt	129	4	0	3	7	5.5	1	1665	1706	1830		7
13	Boter	126	6	3	0	9	6.0		1495	1542	1629		9
14	Sanders	125	6	5	1	12	6.5		1705	1674	1657		12
15	D-Hummel	125	7	6	2	15	8.0	1	1610	1606	1601		14
16	Davidts	125	5	4	3	12	6.5	1	1710	1688	1659		11
17	Witkam	124	6	4	0	10	6.0		1415	1526	1697		10
18	Schepers	123	5	5	4	14	7.0		1620	1612	1609		13
19	Hooijveld	123	5	3	1	9	5.5		1495	1500	1511		8
20	Kruisinga	122	8	9	5	22	10.5		1735	1535	1484		21
21	Luhman	120	3	0	0	3	3.0		1825	1841			3
22	Zwerver	118	7	8	1	16	7.5		1715	1619	1570		16
23	Velman	118	5	7	4	16	7.0		1515	1531	1547		15
24	Voogt	118	3	3	4	10	5.0		1675	1632	1559		9
25	Aerts	117	5	4	2	11	6.0		1610	1580	1533		10
26	SchLunke	116	10	13	0	23	10.0		1475	1432	1421		21
27	Vogelsang	116	5	4	2	11	6.0		1470	1518	1580		11
28	Timmer	115	1	0	0	1	1.0		1415				1
29	Lode	114	7	9	0	16	7.0		1415	1443	1468		14
30	Jacobs	111	3	3	2	8	4.0		1470	1439	1376		8
31	Hensbroek	111	3	2	1	6	3.5		1410	1443	1542		6
32	van Wlecken	111	2	0	1	3	2.5		1170	1222			3
33	Frowijn	111	6	9	1	16	6.5	1	1495	1489	1487		16
34	Prins	110	3	3	1	7	3.5		1465	1466	1473		6
35	E-Meijer	109	6	10	2	18	7.0		1320	1324	1329		15
36	Pieper	109	1	0	2	3	2.0	1	1500	1539			3
37	Meijer-Eltens	107	4	6	1	11	4.5		1255	1282	1323		10
38	Luschen	106	6	9	3	18	7.5		1365	1380	1388		15
39	Laan	106	3	3	0	6	3.0		1130	1148	1200		6
40	P-v/d-Veen	106	1	1	1	3	1.5		1435	1433			2
41	Leenes	105	2	2	1	5	2.5		1580	1562	1362		8
42	Steinebach	105	2	2	1	5	2.5		1325	1330			3
43	Ploeger	105	0	0	1	1	0.5		1840				1
44	van Steenis	105	0	0	0	0	0.0		1480	1445	1398		11
45	A-Smit	104	3	6	2	11	4.0	1	1810				
46	C-Smit	101	0	0	0	0	0.0		1265	1239	1135		7
47	B-Meijer	97	2	6	1	9	2.5		1180	1166			2
48	Mannoury	94	0	2	0	2	0.0		1120				2
49	R-J-vd-Veen	94	0	2	0	2	0.0		1105				2
50	Mosse1	92	5	12	3	20	6.5		1115	1138	1212		18
51	Hendriks	92	4	11	1	16	4.5		1195	1152	1117		14
52	Wijkstra	90	4	11	1	16	4.5		1355	1316	837		6
53	Diepeveen	88	1	6	0	7	1.0		1110	1050	530		7
54	Pastor	76	0	8	0	8	0.0						

De KNSB-ratings per April 95

0213	7415298	BOTER, J.	M 1564
0213	5980095	DAVIDS, H.	M 1873
0213	6125416	DIJKHUIS, P.R.	M 1793
0213	7084055	EBELS, T.F.	M 1969
0213	7790948	FROWIJN, R.	M 1395
0213	7722880	HOOIJVELD, A.	M 1562
0213	7558683	HUMMEL, D.	M 1563
0213	7534857	HUMMEL, J.	M 1667
0213	7768497	KOOLE, B.	M 1536
0213	7594015	KRUISINGA, B.	M 1640
0213	7613738	LODE, R.	M 1483
0213	7525265	MEYER, E.	M 1144
0213	6606149	MULDER, P.	M 1872
0213	7450520	PELT, E. VAN	M 1573
0213	7525254	PRINS, H.	M 1426
0213	7363521	SCHELLINGERHOUT, N.	M 1842
0213	7452632	SCHEPERS, J.	M 1660
0213	6052288	SEYEN, H.G.	M 1816
0213	7631712	SMIT, A.	M 1451
0213	7683412	SMIT, C.A.	M 1875
0213	7534868	STEEG, R.J. TER	M 1773
0213	6073749	STEENIS, M. VAN	M 1921
0213	7192405	VOOGT, F.C.	M 1581
0213	7546022	WITKAM, W.	M 1438
0213	7457802	WIJKSTRA, A.	M 1271
0213	7588361	ZEEVAARDER, M.	M 1741

Albersschaal

Maarten Verhoef en Theo Ebels staan in de finale van de Albersschaal.

Ronald Frowijn had zich weliswaar voorgenomen tegen Maarten voor een verrassing te gaan zorgen. Maar toen Maarten de eerste partij soeverein had gewonnen, kon hij zich zelfs een genaderemise in de tweede partij veroorloven.

De confrontatie tussen Michiel Zeevaarder en Theo Ebels verliep spectaculair. Michiel won de eerste partij met zwart. In de tweede partij koos Michiel voor het thema van het komende Gambiettoernooi, het Cochrane-gambiet. Een pikante openingskeuze, omdat Theo beweert dat dit gambiet weerlegd kan worden.

Hoewel de winst van Theo hem in het gelijk lijkt te stellen, wijt Michiel het verlies in de tweede partij aan een onnauwkeurige voortzetting zijnerzijds.

De vluggerbarrage leverde Theo een finaleplaats op.

Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer.

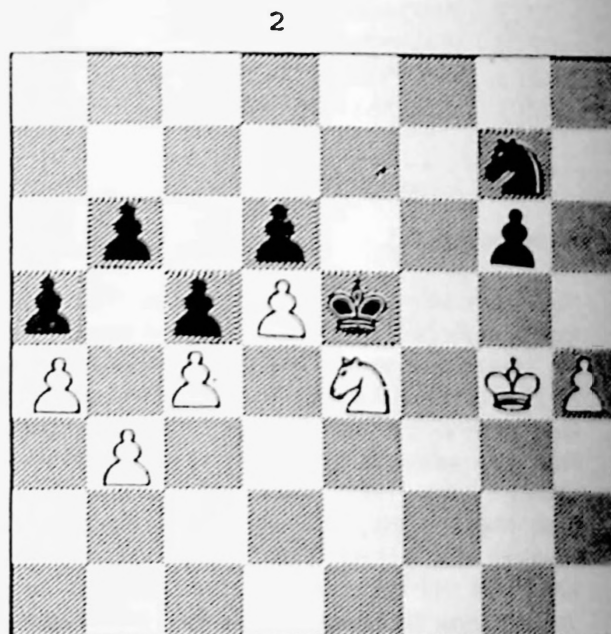
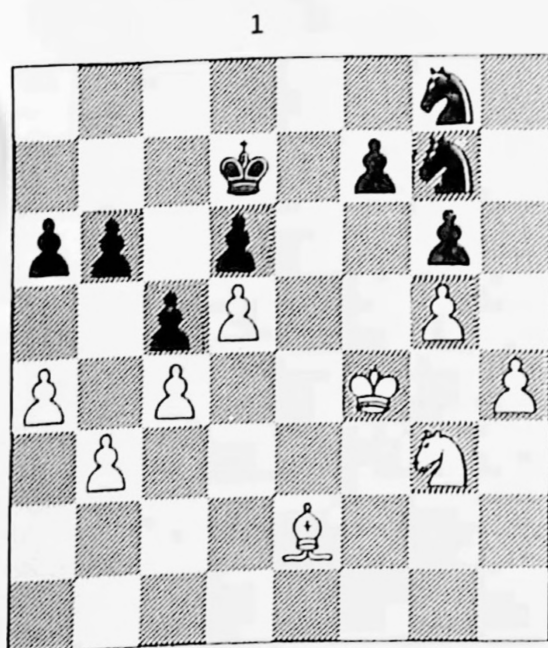
- 1). 15..e5!; 16. dxe5,Pd7xe5+; 17. fxe5,Pxe5+; 18. Kf4,Pg6+; 19. Kf3,f4; 20. exf4,Lg4+; 21. Kxg4,Pe5+; 22. fxe5,h5++.
- 2). 33..Lh3! Op 34. gxh3 volgt mat in 3 door 34..Dg1+; 35.Lxg1,Txg1+; 36. Kh2,Pf3++. Wit kan pion g2 slechts dekken met 34. De2 en dat kostte na 34..Pxd2; 35. Lxg2,Lxg2+; 36. Dxd2,Dh4 de dame. Wit speelde nog door tot de 40-ste zet en gaf toen op.
- 3). 36..Txh3+; 37. gxh3,Dxh3+; 38. Dh2,Pf2++.
- 4). 16. Pxe5!,Lxe2; 17. Pd7+,Ke8; 18. Pb8+,c6; (anders Td8++) 19. Pd6+,Kf8; 20. Pd7++.

Uit de externe competitie.

In het duel tussen J.H.Kruit - Staunton/Helpman werd één partij afgebroken bij een stand 3-4. Davids stond de hele partij moeilijk maar zijn - oudere! - tegenstander wilde vooral niets forceren en na 41 zetten was de stelling bereikt als aangegeven in diagram 1.

Het is duidelijk dat zwart (Davids) kampt met een nijpend gebrek aan ruimte. Bij de analyse kwamen we tot de slotsom dat wit alleen winstkansen heeft door aanval op de beide vleugels te combineren b.v. op de volgende wijze. 42. Lg4+, Ke7; 43. Lc8, a5; 44. Lg4, Kd8; 45. Pe4, Ke7; 46. Pc3, gevolgd door Pb5 en eventueel Pa7 en Pc6. We kwamen er niet uit want als wit een stuk onttrekt aan de koningsvleugel kan zwart daar activiteiten gaan ontplooiën door f7-f5.

De partij ging als volgt verder. 42. Pe4, Ke7; 43. Lf3, a5; 44. Lg4, f5!; 45. gxf6, Pxf6; Daarmee eindigde onze analyse met de conclusie; remise. 46. Pg3, Pxg4? Zwart dacht nu het halve punt binnen te hebben maar ruilen van de slechte loper is natuurlijk onlogisch en is bovendien niet nodig. 47. Kxg4, Kf6; 48. Pe4+, Ke5. (zie diagram 2) Wit speelde nu 49. Pg5?, Kf6; 50. Ph7+, Kf7 en nu was het inderdaad remise en daarmee waren de twee matchpunten binnen. 3½-4½.

Vanuit diagram 2 had wit echter een winstpoging kunnen ondernemen door zijn paard te geven voor de zwarte g-pion en vervolgens met de koning "achterlangs" te gaan. Dus: 49. Kg5, Kxe4; 50. Kxg6, Pf5; 51. h5 en nu zijn er twee principiële mogelijkheden, namelijk;

a). De witte h-pion wordt geruild tegen de zwarte d-pion.
51..Pe7+?; 52. Kf6, Pf5; 53. Ke6, Pg7+; 54. Kxd6, Pxd5; 55. Kc6, Pf4; 56. Kxb6, Kd4; 57. Kxa5 en dit moet gewonnen zijn voor wit.

b). De witte h-pion en de zwarte d-pion blijven op het bord. Beide koningen lopen achterlangs. Zwart houdt het dan net remise.
51..Ke5!; 52. Kf7, Ph6; 53. Ke7, Pf5+; 54. Kd7, Kd4; 55. Kc6, Kc3; 56. Kxb6, Kxb3; 57. Kxa5, Kxc4; 58. Kb6, Kd4! met remise.

Conclusie en moraal: Er moest een extra reis gemaakt worden naar Stadskanaal, (terecht, want wit had duidelijke winstkansen) maar daar stond dan ook veel schoons, spanning en voldoening tegenover.

Uit de interne competitie.

De liefde en de parels kunnen niet van één kant komen.

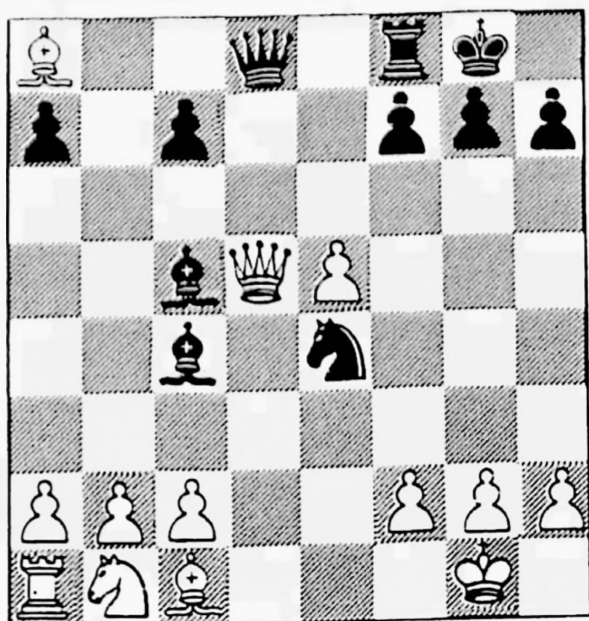
Wit: Joop Hummel. Zwart: Bauke Koole. Italiaans, Max Lange-aanval.

1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. d4,exd4; 4. Lc4,Pf6; 5. 0-0,Lc5. 6.e5,d5. Via het Schots gambiet is een stelling ontstaan die het uitgangspunt vormt van de eigenlijke Max Lange-aanval, aldus mijn theorieboek, deeltje no 11 van Euwe uit 1962. Daarin wordt verder vermeld dat nu 7.exf6 de normale voortzetting is en dat na het alternatief 7. Lb5,Pe4; 8. Pxd4,Ld7 (9.Pb3,Pe7!) de partijen ongeveer gelijk staan. In de partij koos wit hiervoor. 7. Lb5,Pe4; 8. Pxd4,0-0. Een pionoffer dat mij dermate de moeite waard leek dat ik eens in de "DDR-reeks" ben gaan kijken of die zet daar wel vermeld stond. Dat werd beloond! 9. Pxc6?,bxc6; 10. Lxc6,La6! en wit staat voor moeilijke problemen. (A.Suetin, Russisch bis Köningsgambit, 116) Het beste is 9. Lxc6,bxc6; 10. Le3, (Pxc6? Dd7!) maar ook dan heeft zwart de betere kansen, Sweschnikow - Klowan, Odessa 1975. De problemen bleken inderdaad verrassend snel te machtig voor onze dubbele parelproducent. 11. Dxd5?, Lxf1; 12. Lxa8,Lc4! (diagram 1) Het is uit! 13. Lg5,Pxg5. 0-1. 10 zetten theorie en 2 zetten schaken. Maar dat hoeft natuurlijk niet te gelden voor spelers. Red.

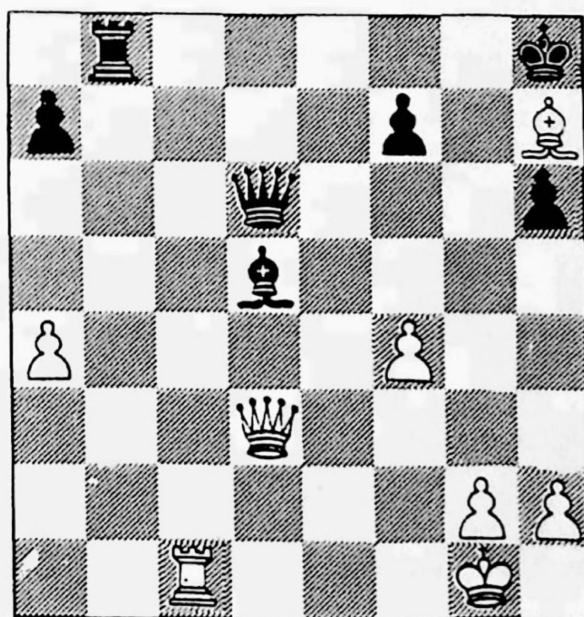
Bar en hoos. De finale in de partij Theo Ebels - Klaas Sanders.

Dat er de meest vreemde dingen kunnen gebeuren wanneer de vlag in top gaat weten we allemaal maar soms gaat het alle perken te buiten. Ziehier wat bovenstaande heren presteerden op dit gebied.

In diagram 2 heeft zwart een pion minder maar na 37..Db6†, gevolgd door Le6 is een half punt binnen bereik. Klaas speelde 37..Tb8-b2? en dat kan eenvoudig worden weerlegd door drie schaakjes 38. Tc8†, Kg7; 39. Tg8†,Kf6; 40. Dd4† met winst van de toren, hoewel nog eenvoudiger Dc3† of Dd4† de kwaliteit wint. Wit speelde echter 38. Tc2?? en nu deed zwart zijn dame in de aanbidding met 38..Dc5??? en dat aanbod werd na een aarzeling van enkele seconden geaccepteerd. In plaats daarvan had zwart n.b. eveneens met drie voor de hand liggende schaakjes, 38..Db6†; 39, Kf1,Tb1†; 40. Ke2,De6† de winst binnen kunnen halen. Voor de goede orde: De uitslag was 1-0.

1 2

Openingen. Het pionoffer e4-e5 in de Scheveningse Siciliaan.

Na 1. e4,c5; 2. Pf3,e6; 3. d4,cxd4; 4. Pxd4,Pf6; 5. Pc3,d6; 6. Le2 ontstaat de uitgangsstelling van de Scheveningse variant van het Siciliaans, waarvan de stampartij Maroczy-Euwe, Scheveningen 1923 als volgt verder ging: 6..a6; 7. 0-0,Dc7; 8. f4,Le7; 9. Kh1,0-0; 10. a4,Pc6; 11. Pb3. (een goede bestrijdingswijze, ook toegepast in o.a. de beroemde 24-ste W.K. partij Karpov-Kasparov in 1985)

Naar aanleiding van twee moeizame remises met zwart dook ik eens in de bibliotheek om dit systeem nog eens te bekijken. Het leverde deze aardige studie op en bevestigde nog eens de oude waarheid dat het geen zin heeft om openingen uit het hoofd te leren. Het gaat om kennis van de mogelijkheden en het onderkennen van de gevaren.

Eén van de witte mogelijkheden waarmee zwart rekening moet houden, vooral nadat hij b7-b5 heeft gespeeld is de doorbraak e4-e5. Hiervan een viertal voorbeelden. De pionnenstructuur is in alle gevallen dezelfde en er zijn nog geen stukken geruild.

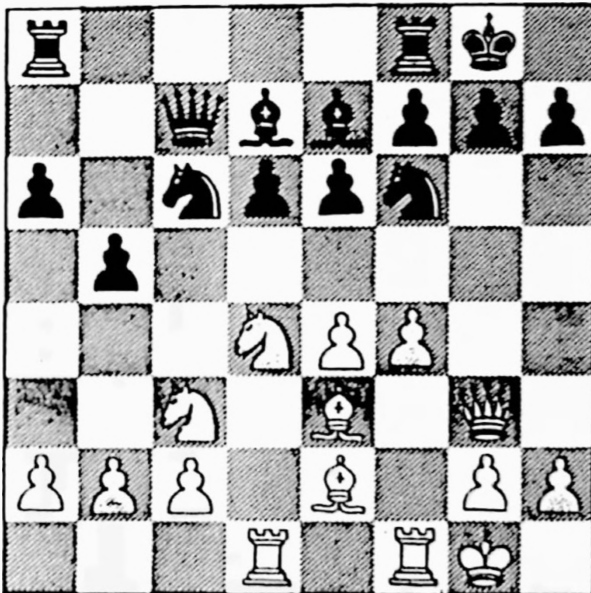
In het eerste voorbeeld was het vervolg vanuit de uitgangsstelling 6..a6; 7. 0-0,Pc6; 8. Le3,Le7; 9. f4,Ld7; 10. Del,0-0; 11. Tad1,Dc7; 12. Dg3,b5. (zie diagram 1) Deze stelling kan uiteraard ook via een andere zettenreeks tot stand komen, b.v. na 2..Pc6 of d6. Wel is de volgorde van zetten vaak belangrijk. Zo heeft de zet b5 één zet eerder grote bezwaren omdat dan 12. e5! volgt met grotere kracht dan in de partij, omdat 12..dxe5 niet mogelijk is vanwege 13. Pxc6 met stukwinst. In de partij volgde 13. e5!? en zwart mag het pionoffer niet zonder meer aannemen omdat na 13.. dxe5; 14. fxe5,Pxe5; 15. Lf4,Ld6; 16. Pb3 wit wint. Daarom 13..Pe8; 14. Pe4,dxe5; 15. fxe5,Pxe5; 16. Lf4,f6; 17. Lg4 en wit kreeg zijn pion met goed spel terug. (Geller - Timman, Avro-toernooi 1973) (1)

Diagram 2 kwam vanuit de uitgangsstelling tot stand na 6..a6; 7. 0-0,Dc7; 8. f4,b5; 9. Lf3,Lb7. Hier kan men zich afvragen of wit niet op de vorige zet 9. e5 had kunnen spelen als directe reactie op 8..b5. Het lijkt mij dat zwart niets anders rest dan via zet-verwisseling in de partij over te gaan. Er volgde weer 10. e5! en het partijvervolg was 10..dxe5; 11. fxe5,Pd7; 12. Lf4,b4; 13. Pe4,Pxe5; 14. Kh1!,Le7; 15. Pg5! met aanval voor wit die de partij in schitterende stijl won. (Karpov- Ljubojevic, Turijn 1982) Het alternatief 12..Pc6; 13. Pxc6,Lxc6; 14. Pe4!,Pxe5; 15. Lxe5,Dxe5; 16. Pf6+,Ke7; 17. Lxc6,Dc5+; 18. Kh1,Dxc6; 19. Dd4 met de dreiging Dh4 is ook onbevredigend voor zwart.

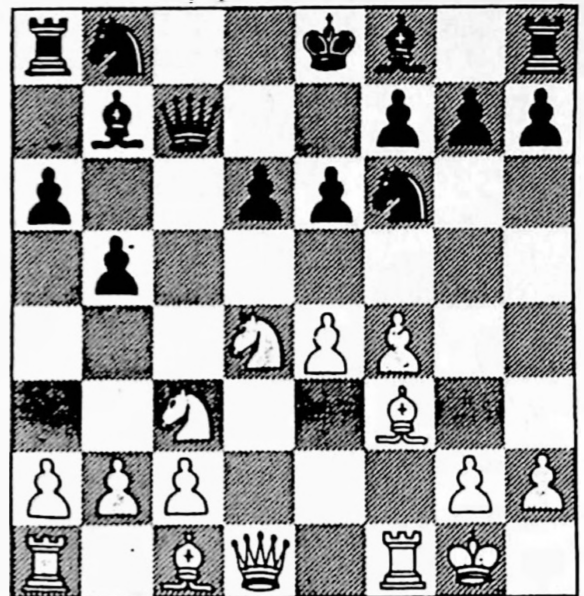
Diagram 3 vertoont een klein verschil met diagram 2. Er zijn evenveel zetten gedaan maar de zwarte lopers zijn ontwikkeld en de witte lopers staan nog niet op de diagonaal h1-a8. Zwart's laatste zet was 9..b5 en Estrin toont aan dat deze zet na het antwoord 10. e5! verliezend is. Op 10..Pfd7 volgt 11. Lf3,Lb7; 12. Lxb7,Dxb7; 13. exd6,Lxd6; 14. Pxe6! en wint. Ook na 10..dxe5; 11. fxe5,Dxe5; 12. Lf4,Dc5; 13. Lf3,Pd5; 14. Pxd5,exd5; 15. b4!,Dc4; 16. Tel is het wit die wint, aldus een analyse van Estrin uit 1975.

In diagram 4 zijn we één zet verder dan in diagram 3. De laatste zetten waren 10. Kh1,b5 en ook hier ziet het er na uit dat wit geforceerd wint. Het vervolg was 11. e5!,dxe5; 12. fxe5,Pfd7; 13. Pf5!,exf5; 14. Pd5,Dd8; 15. Pxe7+,Dxe7; 16. Lf3,Pxe5; 17. Lxa8 Le6; 18. Lf4,Pbd7; 19. Ld5,Dc5; 20. Lxe6,fxe6; 21. De2,Te8; 22. Tad1 en zwart gaf het op. (Lukin- Maiwald, Groningen 1991)

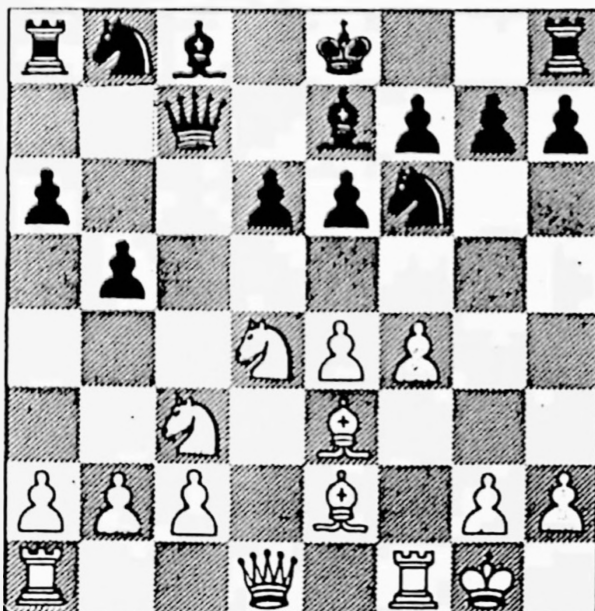
- (1). Deze partij kreeg bijna 20 jaar later een interessant vervolg. In een speciale editie van "Unitas Nieuws", dat geheel werd verzorgd door Wout Knol en dat gaat over het Wereldkampioenschap Senioren Schaak, gespeeld in Zuid-Duitsland in november 1992, waaraan hij deelnam, is een partij opgenomen van Geller tegen Suetin, een bekend theoreticus. Suetin neemt het pion-offer aan en gaat dan ook vlot ten onder. Waarschijnlijk is er sprake van een mislukt nieuwtje. Na 16. Pb3 speelde hij 16..b4, dat echter werd weerlegd door 17.Txd6, Pg6; 18.Td3!, Pxf4; 19.Txf4, bxc3; 20.Txf6 en wit wint een stuk, omdat de toren op d3 de dame op g3 dekt. Het kan overigens ook zijn dat Suetin de variant niet kende want merkwaardig genoeg wordt in de bekende 24-delige "Oostduitse" Openingenreeks aan het pion-offer voorbijgegaan en wordt uitsluitend 13. a3 aangegeven, (uitgave 1982, deel 4, pag 214, verzorgd door Polugajefski) met als vervolg 13..Pxd4; 14.Lxd4, Lc6; 15.Kh1, Tad8; 16.Ld3, Db7 17. Tde1, a5 met gelijk spel, Unzicker-Larsen, Mallorca 1969.

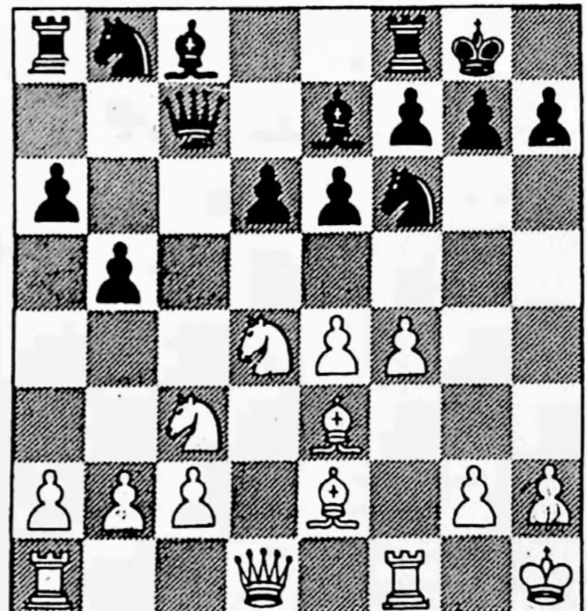
1

2

3

4

Michiel Zeevaarder. De drieset en de vierzet van Bunt.

Drieset. Een moeilijk probleem! Toren en paard op de f-lijn mogen niet weg, evenals Lb1 en Pc2. Dat levert de conclusie dat Td6 of Lh6 moet spelen. Verder moet wit veld d2 onder controle houden. De sleutelzet is 1. Td2. Deze zet dreigt niets, maar maakt wel Lh6-f8 mogelijk. Het is dus een tempo-probleem. Zwart heeft geen goede zet. Doet hij niets en speelt Tf2/Tf1 dan volgt er 2. Td3+, cxd3; 3. Tc6++. Op 1..Txf5 volgt 2. Txf5, Ld2 (blokkeert het veld d2) 3. Lg7++. Op 1..Txg3 komt 2..Pxg3 gevolgd door Pe4++; op 1..Te3/f4 komt 2. Lxe3/Lxf4 en 3. Ld4/Le5++. Op 1..Lxd2 komt 2. Lf8 en Lb4++

Vierzet. De hoofdvariant in dit probleem kent geen zijvarianten, maar wel een subtiliteit. Belangrijker is dat er een zeer fraaie verleiding is, namelijk 1. Txg4, a2; 2. Tg8 en nu is het mat na 2..axb1D+; 3. Pg6, Dxg6+; 4. Lxg6++ (3..Df5; 4. Lf7++). Maar na 2..a2-a1L! dreigt pat en het gaat niet meer in 4 zetten. De goede sleutelzet is 1. Txa3, g3; 2. Lc6, (dreigt 3. Lb7+, Kxb7; 4. a8D++) 3. hxg3! (het subtiliteitje, zwart is in zetdwang; na 3. b7+, Kxb7; 4. a8D heeft de Koning het veld c7 als vluchtveld). 3..Kb7; 4. a8D++.

De problemen zijn gepubliceerd in het Probleemblad in 1994 en 1986. De drieset werd als moeilijk ervaren en de vierzet maakte zelfs onder geroutineerde oplossers veel slachtoffers.

Topspelers over elkaar.

Wanneer we tegenwoordig lezen over de opvattingen die de topspelers over elkaar huldigen, dan is dat helaas droevige lectuur. Men hoeft maar de boeken van Karpov, Kasparov en Kortsnoy te lezen om tot deze conclusie te komen. En ook Fischer laat zich na zijn heroptreden in dit opzicht van zijn slechtste kant zien. Gelukkig kent de schaakgeschiedenis ook een voorbeeld van 2 zeer groten die elkaar zeer bewonderden en zich ook bij herhaling in die zin uitlieten, namelijk Lasker en Capablanca. Ze vormden in dit opzicht een duo zoals dat in de muziekgeschiedenis bekend is van Haydn en Mozart. Trouwens het feit, dat dit zo algemeen bekend is en ook vaak wordt aangehaald, wijst er op dat het in die tak van kunst niet zo veel beter was gesteld. Het schijnt er bij te horen, maar gelukkig zijn er toch uitzonderingen op de regel, die latere generaties tot vreugde stemmen.

In de loop van mijn leven heb ik
veel schaakmeesters leren kennen
doch slechts één schaakgenie:
Capablanca

Emanuel Lasker

Lasker was de diepzinnigste van
alle schakers die ik gekend heb

Capablanca

Hallo jongens en ... meisje (want Kim en Justine hebben we na die ene keer niet meer gezien),

Sinds het vorige clubblad uitkwam is er één toernooi geweest waaraan leden van onze club hebben deelgenomen, het Zuidlaarder meisjestoernooi. Machteld deed het goed door met $3\frac{1}{2}$ uit zeven partijen als 17-de van de 34 te eindigen.

In de jongensgroep deden Mark, Rutger, Yurii en ...? mee. Prijzen werden er niet gewonnen maar men vond het een geslaagd toernooi.

Op zaterdag 13 mei houden wij ons eigen jeugdtoernooi. Je kunt je bij mij opgeven (Michiel Zeevaarder).

Op vrijdag 23 juni is de laatste clubavond. Dan houden we een klein toernooitje ter afsluiting van het seizoen en worden de prijzen uitgereikt.

In de interne competitie is Marii stevig op de tweede plaats beland al is hij nog wel te achterhalen. Dominic heeft de handicap dat hij niet elke week kan komen. Rutger doet het goed, Heiko valt tegen. Kim, Justine en Koen (ook pas één keer geweest) blijven gewoon in de ranglijst staan. De stand na ronde 21 (21 april):

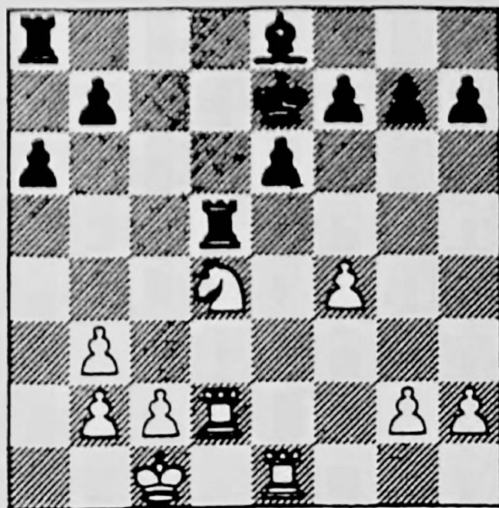
1. Eamon	173	8-8
2. Yurii	148	8-8
3. Dominic	131	6-3
4. Mark	122	9-9
5. Kim	113	0-0
6. Justine	198	1-0
7. Olav	107	5-6
8. Koen	105	1-0
9. Rutger	102	7-7
10. Heiko	93	5-7
11. Machteld	85	5-5
12. Philippe	85	7-7

Drie schaakopgaven

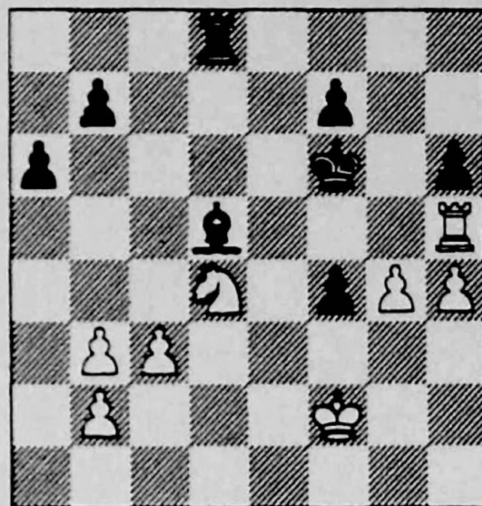
Hieronder vinden jullie drie schaakopgaven die de meesten van jullie hopelijk bekend voorkomen. Er valt een Bounty te verdienen met de geschreven oplossing (korte of lange notatie maar niet door elkaar).

De oplossingen moeten uiterlijk op vrijdag 19 mei ingeleverd worden.

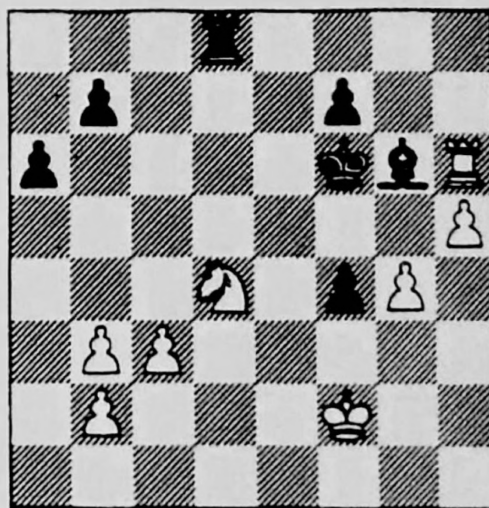
Opgave 1: Wit is aan zet en kan een pion winnen. Hoe?

Opgave 2: Zwart is aan zet. Kan hij pion h6 redden?

Opgave 3: Zwart is aan zet maar kan eigenlijk wel opgeven. Waarom?

Marsopgaven. Uit de jaren 1940-1945.

"Chess does not suffer from the war; quite the contrary", merkte de voorzitter van de Engelse schaakbond op in 1939 en hij kon het weten want hij baseerde de uitspraak op de ervaring van 1914-1918.

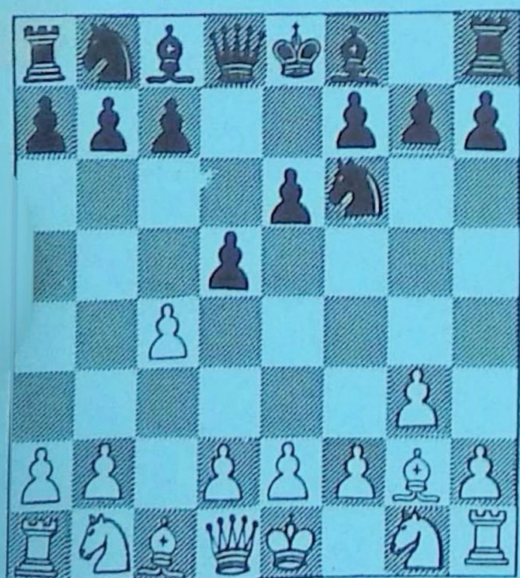
In stelling 1 uit een match om het Nederlands kampioenschap speelde wit 4. b3? en dat kostte hem een pion en daarmee de partij.

In stelling 2 uit het kampioenschap van Rusland wordt Botwinnik, die slechts vijfde werd, hardhandig uitgeteld. Wit speelt en wint.

In stelling 3 combineert de wereldkampioen Aljechin zijn jeugdige Duitse tegenstander van het bord. Wit wint minstens de kwaliteit.

Stelling 4 is uit een simultaanpartij van Najdorf in Zuid-Amerika. Wit geeft mat in 4 zetten.

van der Hoek - Euwe
Amsterdam 1942.

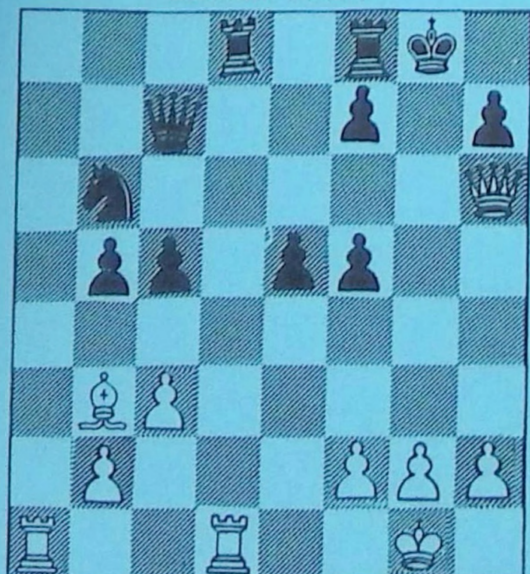

1 2

Magakonov-Botwinnik
Moskou 1940.

Aljechin - Junge
Krakau 1942.

3 4

Najdorf - N N
Rafaela 1942.

